

บทบาทผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา ADMINISTRATOR'S ROLE AND THE INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY IN SCHOOL

ณัฐกรณ์ หิรัญชาติ¹
มัทนา วัฒนอมศักดิ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบ 1) บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา โดยใช้สถานศึกษาสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารตามแนวคิดของมินท์เบิร์ก (Mintzberg) และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 8 ด้าน
2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

The purposes of this research were to find 1) the school administrator's role, 2) the Information and Communication Technology in school, and 3) the relationship between the administrator's role and the Information and Communication Technology in school. The schools under the Secondary Educational Service Area Office 8 were used as the sample of the study. The four respondents from each school consisted of school principal, deputy director, and teachers, with the total respondents of 192. The research instrument was a questionnaire, regarding the administrator's role based on Mintzberg's concept and the technology and communication technology by the concept of National Statistical Office, Ministry of Information and Communication Technology. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The findings of the research revealed that:

1. The administrator's role, overall, was at a high level, when considered each aspect: two were found at the highest level, and eight were found at a high level.
2. The Information and Communication Technology in schools, overall and individually, were found at a high level.
3. The relationship between the administrator's role and the Information and Communication Technology in school was found at .01 level of statistical significance.

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทนำ

การเรียนการสอนในยุคปัจจุบันไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในห้องเรียนโดยใช้สื่อกระดาษเท่านั้น แต่โลกแห่งการเรียนรู้ได้ก้าวหน้าไปตามการพัฒนาของเทคโนโลยีทางด้านการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีทางการสื่อสารที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง การดำเนินการจัดการศึกษาในปัจจุบันและในอนาคตจำเป็นที่จะต้องนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้โดยยึดตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่บัญญัติไว้ในหมวดที่ 9 เกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในมาตรา 64 ว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตจัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิต และมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (วารสารวิชาการ, 2553: 82)

การที่จะขับเคลื่อนการปฏิรูปการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญแก่หลักสูตร ผู้เรียน เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครู การใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกโรงเรียน ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้สู่ชุมชน มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการบริหารจัดการการศึกษารวมทั้งการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย เพื่อร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร และที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งผู้บริหารต้องตระหนักถึงความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เจริญเติบโตองงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยดำเนินการร่วมมือกับทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 6)

บทบาทของผู้บริหารในการบริหารการศึกษาเป็นงานที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นการสร้างความเป็นมนุษย์ของบุคคลทั้งชีวิตให้บรรลุเป้าหมายคือเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ซึ่งผลสำเร็จไปปรากฏที่ บุคลากรดี นักเรียนดี ในลักษณะมีความประพฤติดี มีความรู้ดี บำเพ็ญประโยชน์ให้แก่สังคมประกอบอาชีพสุจริตและเป็นพลเมืองดีของชาติในที่สุด ผู้บริหาร

จึงขอต้องใช้ทั้งวิชาความรู้ ประสบการณ์ ความสามารถ และหลักที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ มากมายเป็นกลยุทธ์ในการบริหารงานให้บรรลุความสำเร็จดังกล่าวซึ่งถือเป็นบทบาทอันสำคัญของผู้บริหาร (พุทธทาสภิกขุ, 2549: 7)

ในการบริหารสถานศึกษานั้นผู้บริหารหลายท่านมีการแสดงบทบาทที่ผิดพลาด ทั้งความตั้งใจและไม่ตั้งใจ โดยเฉพาะบทบาทเรื่องการเป็นสัญลักษณ์ขององค์กร ผู้บริหารสถานศึกษานั้นเปรียบเสมือนกับคุณครูในสถานศึกษา สถานศึกษาบางแห่งพบว่าผู้บริหารบางท่านยังมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่หรือดื่มสุรา การกระทำสิ่งที่ไม่ดีในลักษณะแบบนี้ควรพึงกระทำอย่างระมัดระวัง ถ้ามีนักเรียนมาพบเห็นอาจจะเป็นตัวอย่างไม่ดีได้ หรือถ้าผู้ปกครองพบเห็นอาจกลายเป็นการกล่าวหาว่าร้ายในทางที่ไม่ดี ทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อสถานศึกษาได้ (สัมภาษณ์ อดีตผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนในสังกัด สพม. เขต 8 ราชบุรี)

ลำดับของประเทศไทยด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารในเวทีโลกโดยภาพรวมนั้น จัดอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยกับประเทศอื่นในทวีปเอเชียจำนวน 6 ประเทศ ซึ่งได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน อินเดีย สิงคโปร์ และมาเลเซีย พบว่า อินเดียเป็นเพียงประเทศเดียวในกลุ่มประเทศที่เลือกมาทำการศึกษาที่มีระดับการพัฒนาด้าน ICT ที่น้อยกว่าประเทศไทย ในขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านอย่างสิงคโปร์และมาเลเซีย มีอันดับการพัฒนา ICT ที่สูงกว่าประเทศไทยในทุกๆ ด้าน ปัจจุบันปัจจัยสำคัญที่จุดรั้งอันดับการพัฒนา ICT ของประเทศไทยในทุกๆ ด้าน คือ ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งยังมีไม่เพียงพอและยังแพร่กระจายไม่ทั่วถึง ทำให้การพัฒนาและการใช้ประโยชน์ของ ICT เพื่อตอบสนององค์ความรู้ การพัฒนาธุรกิจ การให้บริการของภาครัฐ ยังไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร (สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2552: 3-1)

สถานศึกษาขนาดใหญ่หลายสถานศึกษายังประสบกับปัญหาเรื่องของการนำเทคโนโลยีมาใช้งานสารสนเทศภายในสถานศึกษา เนื่องจากความไม่พร้อมด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้งาน และการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ยังไม่เป็นระเบียบ โดยสามารถสังเกตได้จากข้อมูลสารสนเทศของงานทะเบียนวัดผลที่ยังเป็นปัญหาหลักของสถานศึกษา เช่น การนับเวลาเรียนของนักเรียน การแสดงผลการเรียนของนักเรียน และการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ที่เป็นปัจจุบัน ในบางสถานศึกษายังไม่ดีเท่าที่ควร บางสถานศึกษา ยังนิยมวิธีการแบบดั้งเดิม คือการใช้กระดาษในการเขียนข้อมูลต่างๆ ยังไม่นิยมนำเทคโนโลยีมาพัฒนาให้ผู้ใช้งานเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็ว ซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครองและนักเรียนเข้าถึงข้อมูลได้ยาก (สัมภาษณ์ อดีตผู้อำนวยการสถานศึกษา

วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนในสังกัด สพม. เขต 8
ราชบุรี)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา
2. เพื่อทราบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารตามแนวคิดของมินท์เบิร์ก (Mintzberg) 10 บทบาทของผู้บริหาร ได้แก่ 1) บทบาทเป็นสัญลักษณ์ขององค์กร 2) บทบาทเป็นผู้นำองค์กร 3) บทบาทเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์ 4) บทบาทเป็นผู้กำกับติดตามผล 5) บทบาทเป็นผู้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร 6) บทบาทเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ 7) บทบาทเป็นผู้ประกอบการ 8) บทบาทเป็นผู้จัดสิ่งก่อการณ์ 9) บทบาทเป็นผู้จัดสรรทรัพยากร 10) บทบาทเป็นนักเจรจาต่อรอง

สำหรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา ผู้วิจัยมุ่งศึกษาตามผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาประกอบด้วยตัวชี้วัดต่างๆ ดังต่อไปนี้ 1) โครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT 2) การใช้ ICT เป็นฐานในการเรียนรู้ 3) ด้านหลักสูตร 4) ด้านการพัฒนาบุคลากร 5) ICT เพื่อการบริหารจัดการและการให้บริการทางการศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นการจัดเตรียมโครงการอย่างเป็นระบบ โดยศึกษาปัญหา ศึกษาวรรณกรรมต่างๆ จากตำรา เอกสารทางวิชาการ ข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรียบเรียงผลงานเสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและเสนอขออนุมัติโครงการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร

2. การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดของทฤษฎีวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดสร้างเครื่องมือ ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ตลอด

จนแปลผลการวิเคราะห์

3. การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำร่างรายงานผลการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชาการ แล้วปรับปรุงข้อบกพร่องตามคำแนะนำที่คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ให้ข้อเสนอแนะ และจัดพิมพ์รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร

ประชากร

ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 รวมทั้งสิ้น 55 โรงเรียนในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางประมาณขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวนทั้งสิ้น 48 โรงเรียน แล้วเลือกตัวอย่างสถานศึกษาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน และครูผู้สอน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 4 คน จำนวน 48 สถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 192 คน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากผลงานวิจัย แล้วนำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยค่า IOC ของเครื่องมือของผู้วิจัยอยู่ระหว่าง 0.5 - 1

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียน 8 แห่ง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างรวม 32 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

4. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้มาคำนวณเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีการของครอนบัท (Cronbach) โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.967

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 และสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์

3. ดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์บทบาทผู้บริหารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา คือ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) แล้วนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best)

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (rxy) ของเพียร์สัน (Pearson's product - moment correlation coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และจัดระดับของบทบาทโดยนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 43 สถานศึกษา พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .420) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และระดับมาก 8 ด้าน

โดยด้านที่มีระดับของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาสูงเป็นอันดับแรก คือ สัญลักษณ์ขององค์กร ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .443) รองลงมา ผู้นำองค์กร ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .570) ผู้จัดสิ่งก่อคุณ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = .566) ผู้กำกับติดตามผล

($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .538) ผู้ประกอบการ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .575) ผู้ประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .582) ผู้จัดสรรทรัพยากร ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = .565) นักเจรจาต่อรอง ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = .622) ผู้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .574) และ ผู้สร้างความสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = .582) ตามลำดับ เมื่อได้วิเคราะห์ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายตัวแปรสำหรับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา

ทั้ง 31 ตัวแปร พบในลักษณะเดียวกันกล่าวคือ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ระหว่าง 4.31 - 4.60 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำคัญแต่ละรายตัวแปรอยู่ในระดับมากเช่นกัน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่าระหว่าง .443 - .622 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำคัญของตัวแปรบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาใกล้เคียงกัน

การวิเคราะห์ระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และจัดระดับของการใช้เทคโนโลยีโดยนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 43 สถานศึกษาพบว่า ระดับของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .626) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ โครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = .588) รองลงมา คือ ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .697) ICT เพื่อการบริหารจัดการ และการให้บริการทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = .722) การใช้ ICT เป็นฐานในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .704) และ ด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .796) ตามลำดับ เมื่อได้วิเคราะห์ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายตัวแปรสำหรับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 31 ตัวแปร พบในลักษณะเดียวกันกล่าวคือ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ระหว่าง 3.80 - 4.14 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำคัญแต่ละรายตัวแปรอยู่ในระดับมากเช่นกัน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่าระหว่าง .588 - .796 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำคัญของตัวการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาใกล้เคียงกัน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในสถาน

ศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = 0.506$)

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) อยู่ระหว่าง 0.156 ถึง 0.482 โดยบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร (X_5) มีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา (Y_{tot}) สูงที่สุด ($r_{xy} = 0.482$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผลการวิจัย

1. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา มีความตระหนักถึงบทบาทผู้บริหารต่างๆ บทบาทในการบริหารงานสถานศึกษา รู้จักวางตัวเพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่ดีของสถานศึกษา เป็นตัวแทนของสถานศึกษาในการร่วมกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในหรือนอกสถานศึกษา เป็นตัวแทนของสถานศึกษาในการลงนามในสัญญาต่างๆ ผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารงานของสถานศึกษาในด้านต่างๆ มีความสามารถในการสั่งการ ควบคุมการดำเนินงาน ตลอดจนให้คำแนะนำเพื่อให้งานสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้และสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีบทบาทเป็นผู้จัดสิ่งก่อการณ์ เป็นผู้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาอย่างทันท่วงที และพยายาม แก้ปัญหาโดยจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ผู้บริหารมีบทบาทในการเป็นผู้กำกับติดตามผล แสวงหาและรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารมีบทบาทเป็นผู้ประกอบการของสถานศึกษาคือเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงแสดงแนวคิดใหม่ๆ ในการพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาให้พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทในการเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ สามารถถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาไปสู่ภายนอก เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารสามารถจัดสรรทรัพยากรให้แก่ส่วนต่างๆ ในสถานศึกษาอย่างถูกต้องและเป็นธรรม ตามลำดับความสำคัญ ผู้บริหารยังต้องแสดงบทบาทในการเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรและผลประโยชน์ที่จำเป็นในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารยังมีบทบาทในการ

เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องและรวดเร็ว เลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา และผู้บริหารยังสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ในการพัฒนาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา นอกจากนี้ในการคัดเลือกผู้บริหารในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษามีขั้นตอนที่คัดกรองและเลือกสรรบุคคลที่มีความเหมาะสมในการดำรงตำแหน่ง จึงทำให้สถานศึกษาได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการแสดงบทบาทของตนเองในฐานะผู้บริหารได้เป็นอย่างดี จึงทำให้บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษกร พูลสมบัติ ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ทั้งในภาพรวมและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก คุณภาพการบริหารงานโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ทั้งในภาพรวมและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก และบทบาทผู้บริหารส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ในภาพรวมและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทเป็นผู้กำกับติดตามผลส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารบุคคล บทบาทในการเป็นผู้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ คุณภาพการบริหารบุคคล และคุณภาพการบริหารทั่วไปและบทบาทเป็นผู้จัดสรรทรัพยากรส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารงบประมาณ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รมิตา กรณิการ์ ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีบทบาทมากที่สุดได้แก่ ด้านการวางแผน ส่วนอีก 4 ด้าน ได้แก่ การจัดสรรทรัพยากรด้านการกระตุ้นและแรงจูงใจ ด้านการประสานงานด้านการประเมินผล อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สถิตย์ ทองพิมาย ได้ศึกษาการศึกษาบทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติจริงและที่คาดหวังตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติจริงและที่คาดหวัง ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สามอันดับดังนี้ บทบาทที่ปฏิบัติจริง 1. เป็นพระอันดับหรือประธานในพิธีต่างๆ

2 การกระจายหรือแจกจ่ายข้อมูล และ 3 เป็นผู้จัดสรรทรัพยากร บทบาทที่คาดหวัง 1 เป็นพระอันดับหรือประธานในพิธีต่างๆ 2 มีคำขวัญหรือคติพจน์ที่ต่างกันสองบทบาท คือ การกระจายหรือแจกจ่าย ข้อมูลกับเป็นผู้ริเริ่มกิจการ และ 3 เป็นผู้จัดสรรทรัพยากร บทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติจริงและที่คาดหวังตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายบทบาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกบทบาท บทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติจริงและที่คาดหวังตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายบทบาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกบทบาท บทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติจริง ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายบทบาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำนวน 6 บทบาท คือ เป็นพระอันดับหรือประธานในพิธีต่างๆ เป็นผู้ดำเนินการติดตามข้อมูล การกระจายหรือแจกจ่ายข้อมูล เป็นผู้ริเริ่มกิจการ และเป็นผู้จัดสรรทรัพยากร บทบาทนอกนั้นและโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ บทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่คาดหวัง ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยภาพรวมและรายบทบาท จำนวน 5 บทบาท คือ เป็นสื่อกลาง การติดตามข้อมูล การกระจายหรือแจกจ่ายข้อมูล การให้ข้อมูลหรือโหมก และเป็นผู้ริเริ่มกิจการ นอกนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ บทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติจริง ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำนวน 2 บทบาท คือ เป็นพระอันดับหรือประธานในพิธีต่างๆ และการให้ข้อมูลหรือโหมก นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ บทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่คาดหวัง ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำนวน 4 บทบาท คือ เป็นผู้ นำ เป็นสื่อกลาง การกระจายหรือแจกจ่ายข้อมูล และการให้ข้อมูลหรือโหมก นอกนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สถานศึกษาจึงให้ความสำคัญตามยุคสมัยที่ใช้เทคโนโลยีเป็นสำคัญ เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารช่วยในการเรียนการสอนมีความรวดเร็ว และเอื้ออำนวยต่อความสะดวกในการเรียนการสอน โดยคำนึงถึง โครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT เป็นหลัก โดยทุกสถานศึกษามีเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น แท็บเล็ตคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง สื่อบันทึกข้อมูล และอุปกรณ์แสดงผลต่างๆ มีระบบอินเทอร์เน็ต และอินเทอร์เน็ตไร้สายภายในสถานศึกษา ด้านหลักสูตร สถานศึกษามีหลักสูตรที่เกี่ยวกับหลักการเบื้องต้นของการสื่อสารข้อมูล เครือข่ายคอมพิวเตอร์ และการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ มีหลักสูตรที่ฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ เช่น การค้นหา เก็บรักษาข้อมูล สร้างภาพกราฟิก สร้างงานเอกสาร นำเสนอข้อมูล และสร้างชิ้นงาน ด้าน ICT เพื่อการบริหารจัดการ และการให้บริการทางการศึกษา สถานศึกษามีการให้บริการห้องสมุด การให้บริการคอมพิวเตอร์ การให้บริการโสตทัศนศึกษา มี Website เป็นศูนย์กลางในการจัดเก็บรวบรวมระบบข้อมูลสารสนเทศพื้นฐาน ด้านการพัฒนาบุคลากร สถานศึกษามีการพัฒนาสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ด้านเทคนิค เช่น ผู้ที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีการพัฒนาสมรรถนะของผู้ใช้ทั้งเทคนิค เช่น ผู้ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่เพิ่มเติมในการควบคุมดูแลงานด้านเทคนิคตามสถานการณ์และความจำเป็นบางประการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ การใช้ ICT เป็นฐานในการเรียนรู้ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้งานในห้องปฏิบัติการ เช่น การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในห้องปฏิบัติการร่วมกับอุปกรณ์อื่นๆ มีการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดทำสารสนเทศต่างๆ ในสถานศึกษา เช่น ทะเบียนประวัติของนักเรียน การนับเวลาเรียนของนักเรียน การแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การแสดงข้อมูลของครู และข้อมูลที่ทำให้ครูติดตามและดูแลนักเรียนได้เป็นประจำสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเลิศ แสงทอง ได้ศึกษา สภาพการดำเนินงานและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากในรายด้านมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพัฒนาการบริหารจัดการและให้บริการทางการศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา และด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การสื่อสารพัฒนาการบริหารจัดการและให้บริการทางการศึกษา และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาพัฒนา วิมุกตปิบุตร ได้ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การนำสารสนเทศไปใช้มีระดับการปฏิบัติเป็นอันดับที่ 1 การจัดระบบสารสนเทศและการรับรู้เกี่ยวกับสารสนเทศ มีระดับการปฏิบัติเป็นอันดับที่ 2 และการใช้งานคอมพิวเตอร์ มีระดับการปฏิบัติเป็นอันดับที่ 3

3. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการดำเนินกิจการภายในสถานศึกษา นั่นคือ บทบาทของผู้บริหารย่อมมีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ พูลสมบัติ ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำ มีค่ามัธยเทศมากที่สุด รองลงมาคือ การมีปฏิสัมพันธ์ การตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมาย การจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การควบคุมการปฏิบัติ

งาน และเป้าหมายของการปฏิบัติงานและการฝึกอบรมตามลำดับ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อ-อุปกรณ์ และด้านบริการข้อมูล ตามลำดับ พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวม และเมื่อแยกพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำส่งผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการพัฒนาสื่อ - อุปกรณ์ ส่วนพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารด้านการตัดสินใจส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการพัฒนาสื่อ - อุปกรณ์ และพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารด้านเป้าหมายของการปฏิบัติงานและฝึกอบรมส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการด้านการบริการข้อมูล ด้านการพัฒนาสื่อ - อุปกรณ์ และด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ควรแสดงบทบาทของตนเองในฐานะผู้สร้างความสัมพันธ์ เช่น การจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาระหว่างผู้บริหารและคุณครู กิจกรรมอบรมสัมมนาบุคลากร และศึกษาดูงาน กิจกรรมรับประทานอาหารร่วมกัน กิจกรรมทำบุญตักบาตรร่วมกัน

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ควรส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพความรู้ความสามารถของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนในสังกัดด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การจัดอบรม การสนับสนุนทุนการศึกษา ตลอดจนการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารมีโอกาสในการพัฒนาตัวเองในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ควรนำนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด มาเป็นกลยุทธ์ทาง

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนาความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ควรส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ควรประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดกลยุทธ์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อประโยชน์ของวิจัยต่อไปในอนาคต ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดอื่นๆ

2. ควรมีการศึกษายบทบาทผู้บริหารที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา

3. ควรมีการศึกษปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา

4. ควรมีการศึกษารองรับประกอบการบริหารที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา

5. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยผู้วิจัยเข้าไปอยู่ในพื้นที่เพื่อสังเกต สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากกว่าเดิม และเกิดความหลากหลายในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551.

จันทร์ธานี สงวนนาม, **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ ในการบริหารสถานศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์, 2545.

เจตนา พรหมประดิษฐ์ และ ศศิฉาย ธนะมัย, “บทเรียนบนเว็บ : ทางเลือกหนึ่งของการแก้ปัญหาขาดแคลนครูผู้สอนวิชาห้องสมุดและการเรียนรู้สารสนเทศ.”วารสาร

วิชาการ 13, 3 กรกฎาคม - กันยายน 2553.

ดาพัฒน วิมุกติบุตร, “สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี.” ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 2550.

บุญเลิศ แสงทอง, “สภาพการดำเนินงานและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี.” การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2552.

พงษ์กร พูลสมบัติ, “บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย.” วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.

พุทธทาสภิกขุ, **วิธีแห่งการบรรเทาทุกข์** กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, 2549.

รณิศา ธรรมิการ, “บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 2548.

ศิริวรรณ พูลสมบัติ, “พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.

สถิตย์ ทองพิมาย, “การศึกษายบทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติจริงและที่คาดหวังตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครราชสีมา, 2545.

สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, **แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทย พ.ศ. 2552-2556**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยี

- สารสนเทศและการสื่อสาร, 2552.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ, **สำรวจการมี การใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา พ.ศ. 2551.**
กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกบล็อก, 2552.
- Best, John W. **Research in Education.** 4th ed. New Jersey:
Prentice- Hall, Inc., 1981.
- Cronbach, Lee J. **Essential of Psychological Testing.** 3rd ed. New
York: Harper & Row publisher, 1974.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan, “Determining Sample
Size for Research Activities.” **Journal for Education
and Psychological Measurement**, No.3 November
1970.
- Mintzberg, H. **The Nature of Managerial work.** New york:
Harper & Row, 973.

